
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Основне студије - први циклус		
	Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Географски информациони системи	

Назив предмета	НАЦИОНАЛНИ РЕГИОНАЛНИ СИСТЕМИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
ОГИС23НРС	обавезни	VII	3+2	6
Наставник	др Рајко Ђњато, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема	

Циљеви изучавања предмета:
<p>Регионални системи и регионални развој кључна су питања теорије и праксе друштвеног развоја и бројних наука, нарочито регионалне географије која у фокусу истраживања има ову сложу проблематику. Неки од националних регионалних система имају јасно дефинисан правни и територијални оквир, као претпоставку планирања и уређења простора односно функционалног развоја. Насупрот њима, одређени регионални системи немају наведена формална обиљежја, па се њихов регионализам доводи у везу са специфичним природним условима као фактором регионалног развоја и просторно-функционалне диференцијације националног простора, те, још више, са историјским и савременим факторима укупног регионалног развоја, у оквиру којег посебан значај има демографски, економски и социјални развој. У вези са претходно наведеним, циљ предмета је да студенти стекну потребна знања о наведеним елементима и факторима регионалне диференцијације националног простора и просторно-функционалним обиљежјима регионалних система у оквиру бившег југословенског географског простора, у којем данас функционише неколико националних субјективитета, од којих су неки у цјелини конституисани на српском етничком прстору, док су неки од њих конституисани на дијелу српског етничког протора.</p>

Исходи учења (стечена зања):
<p>Савладавањем наставног програма студенти стичу способност анализе релевантних показатеља регионалног развоја, утврђивања карактеристичних развојних процеса у регионалном систему, детерминисања узрока и проблема регионалног развоја и сагледавања могућности рјешавања утврђених проблема. У исто вријеме, сврсисходан исход учења треба да омогући објективно сагледавање релевантних фактора у формирању регионалних система и њихових регионализама у оквиру националних простора, те мјесто и улогу регионалних система у развоју укупног националног простора, као и улогу регионалних система, нарочито пограничних, у оквирима пограничне и међудржавне сарадње. Оспособљеност у смислу претходно наведеног чини кључну претпоставку одговарајуће формулације регионалних система у оквиру националних простора, прије свега типолошке, укључујући и таксономску, како би та формулација била основ доношењу одговарајућих политика и стратегија регионалног развоја.</p>

Садржај предмета:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Појмови: региони систем, регија, регионализам, регионални развој. 2. Принципи и методе регионализације 3. Типологија и типови регија 4. Регионално планирање и регионални развој 5. Концепти и модели економског развоја (концепти поларизованог развоја, концепти осовина развоја, концепт центар-периферија, концепт одрживог развоја) 6. Регионални системи Републике Српске

7. Регионални системи Федерације БиХ
8. Регионални системи Србије
9. Регионални системи Црне Горе
10. Регионални системи у српском етничком простору Републике Хрватске, Републике Словеније, Сјеверне Македоније
11. Међурегионалне везе и односи у оквиру земаља насталих на простоу бивше Југославије и на српском етничком простору.

Методe наставe и савладавање градива:

Предавања: фронтални и комбиновани рад, теренска настава.

Вјежбе: интерактивна настава, анализа регионалних система на изабраним примјерима, израда семинарских радова.

Литература:

1. Тошић, Д. (2012). Принципи регионализације, Географски факултет, Београд
2. Дерић, Б., Перишић, Д (1997): Критеријуми регионализације територије Србије. Београд, IAUS
3. Ђато, Р. (1997): Нодално-функционална регионализација Републике Српске. Гласник, бр. 2. ГДРС, Бања Лука
4. Ђато, Р. & Гајић, М. (2000). Геополитички аспекти и могућности ревитализације геопростора западних српских земаља и потенцијални модел територијалне организације. Гласник-Herald, 5. ГДРС, Бања Лука
5. Вујошевић, В. (1989): Систем градова и регионални развој Србије. Југословенски институт за урбанизам и становање, Београд
6. Барбарић, Иван (1981). *Војна Крајина у Хрватској. Каталог изложбе*. Загреб: Хрватски повијесни музеј
7. *Дакић, М. (1994): СРПСКА КРАЈИНА - историјски темељи и настанак. Искра, Книн*
8. Филиповић, С. М. (1970). Српска насеља у Белој крајини (у Словенији). Радови, књига XXXV, Одељење Друштвених наука, књга 12, АНУ БиХ
9. Стоимиров, А, Апостоловска- Тошевска, Б: (2016): Социоекономска географија на Република Македонија. Универзитет СВ. „Кирил и Методиј“, ПМФ. Скопје

Облици провјере знања и оцјењивања:

Провјера знања се обавља писмено (тест) у току семестра. Завршни испит се полаже усмено. Одбрањен семинарски рад је услов за приступање усменом испиту.

Настава	5	Тестови	15	Семинарски рад	20	Завршни испит	60
----------------	----------	----------------	-----------	-----------------------	-----------	----------------------	-----------

Посебна назнака за предмет:

Нема

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Рајко Ђато, редовни професор